

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 200

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-361, 363,604
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
**Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**
ΚΟΙΝ: Όπως πίνακας αποδεκτών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 5249/13.5.2026 Ερώτηση με θέμα:
«Για τη διάσωση του ιστορικού φρουρίου Ιτζεδίν στα Χανιά»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 5249/13.5.2026 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Μανώλη Συντυχάκη, Γιάννη Δελή, Σεμίνας Διγενή, Μαρίας Κομνηνάκα, και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όπως έχω δηλώσει στο πλαίσιο του Κοινοβουλευτικού ελέγχου, από το 2024, το μνημείο ανήκει στο Δήμο Χανίων, προκειμένου να αποκατασταθεί και να αποδοθεί με νέες χρήσεις στους κατοίκους και τους επισκέπτες της περιοχής. Μάλιστα, μετά από αίτημα του Δήμου, με επιστολή μου προς την ΕΤΑΔ, στις 11 Νοεμβρίου 2021, στήριξα το αίτημα του Δήμου, ώστε να διαμορφώσουμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διάσωσης, αποκατάστασης και ανάδειξης του Φρουρίου Ιτζεδίν, το οποίο θα ενσωματώνει τα κτήρια του συγκροτήματος στη σύγχρονη πραγματικότητα με σεβασμό στην ιστορική μνήμη που αυτά φέρουν, και με μία προσέγγιση, που θα αναδεικνύει τους διαχρονικούς αγώνες για τη δημοκρατία και την ευημερία του τόπου.

Ειδικότερα, το 2007, το Φρούριο πέρασε στην ιδιοκτησία της ΕΤΑΔ Α.Ε., ενώ, στις 15 Απριλίου 2024, υπογράφηκε Σύμβαση Παραχώρησης του Φρουρίου μεταξύ της ΕΤΑΔ και του Δήμου Χανίων, οπότε και το ακίνητο παραχωρήθηκε στον Δήμο για 40 έτη. Σύμφωνα με την Σύμβαση, ο Δήμος αναλαμβάνει την αποκατάσταση των εγκαταστάσεων του ακινήτου, την ανάδειξή του, καθώς και τη συντήρηση και επισκευή αυτού.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού έχουν προβεί σε όλες τις προβλεπόμενες από τον νόμο ενέργειες σχετικά με την αποκατάσταση του Φρουρίου Ιτζεδίν. Το 2019, η Διεύθυνση Προστασίας Νεώτερων και Σύγχρονων Μνημείων προέβη στη συγκρότηση Επιτροπής του άρθρου 41 του ν. 3028/2002, προκειμένου να διενεργηθεί έλεγχος επικινδυνότητας του ιστορικού διατηρητέου μνημείου. Η Επιτροπή συγκροτήθηκε το 2019 και πραγματοποίησε αυτοψία στις 25.11.2019. Το πόρισμα της εν λόγω Επιτροπής, εστάλη στις 16.4.2021 αρμοδίως. Η Επιτροπή πρότεινε τη λήψη επείγοντων μέτρων ασφαλείας και ήπιων προσωρινών μέτρων άρσης επικινδυνότητας, καθώς και την ανάγκη εκπόνησης μελέτης οριστικής άρσης των ετοιμορροπιών και αποκατάστασης του μνημείου.

Με την παραχώρηση του μνημείου στον Δήμο Χανίων, καθίσταται δυνατή η υλοποίηση όλων των αναγκαίων ενεργειών για την αποκατάσταση και ανάδειξή του. Πρώτα από όλα, είναι δυνατή η εκπόνηση από τον Δήμο μελέτης σκοπιμότητας, σύμφωνα με το ισχύον Κανονιστικό πλαίσιο, για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητα μνημεία, και, στη συνέχεια, κατόπιν έγκρισης από το αρμόδιο Συμβούλιο του Υπουργείου Πολιτισμού, η εκπόνηση των αναγκαίων μελετών με προτάσεις χρήσεων.

Περαιτέρω, για την υλοποίηση των μελετών των έργων αποκατάστασης βρίσκεται σε εξέλιξη η υπογραφή Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού, της Περιφέρειας Κρήτης, του Δήμου Χανίων και του Πολυτεχνείου Κρήτης. Η Προγραμματική

συντάχθηκε από τον Δήμο και το Πολυτεχνείο Κρήτης και έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, τη Διεύθυνση Προστασίας Αναστήλωσης Νεώτερων και Σύγχρονων Μνημείων και την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων Κρήτης. Οι παρατηρήσεις τους, αφορούν τόσο το τεχνικό κομμάτι των μελετών, όσο και θέματα διαδικασιών. Το Σεπτέμβριο του 2025 εστάλησαν οι απόψεις/παρατηρήσεις στο Δήμο Χανίων, με κοινοποίηση στον έτερο συμβαλλόμενο, την Περιφέρεια Κρήτης για περαιτέρω ενέργειες, οι οποίες και αναμένονται. Το Υπουργείο θα συμμετάσχει στην Προγραμματικής με 200.000 ευρώ, ποσό άμεσα διαθέσιμο, μόλις ολοκληρωθούν οι αναγκαίες διορθώσεις στο σχέδιο από το Δήμο.

Μετά την προ ημερών κατάρρευση τμήματος του δυτικού εξωτερικού τοίχου, η ΥΝΜΤΕ Κρήτης, κατόπιν ενημέρωσής της για το συμβάν κατάρρευσης, πραγματοποίησε άμεσα αυτοψία, τη Δευτέρα 11 Μαΐου 2026, στο φρούριο «Ιτζεδίν». Έγινε μακροσκοπική παρατήρηση της δυτικής όψης του λιθόκτιστου περιβόλου εξωτερικά μόνο, καθώς δεν ήταν δυνατή η προσέγγιση σε αυτό από το εσωτερικό του φρουρίου, ενώ η προσπέλαση των σωρευμένων κατακρημνισμένων λίθων στην περιοχή κατάρρευσης ήταν αδύνατη. Σύμφωνα με το πόρισμα της αυτοψίας, και για την προστασία του μνημείου, προτείνεται να ληφθούν άμεσα μέτρα για τη στερέωση και αντιστήριξη των εναπομεινάντων κατακόρυφων τμημάτων της τοιχοποιίας του δυτικού περιβόλου εκατέρωθεν της περιοχής κατάρρευσης, προκειμένου να αποφευχθούν περαιτέρω φθορές και καταρρεύσεις. Επίσης, πρέπει να γίνει άμεση συλλογή των σωρευμένων λίθων και συγκέντρωσή τους στο εσωτερικό του αύλειου χώρου του μνημείου προς επανάχρηση κατά την αποκατάσταση της περιοχής κατάρρευσης.

Κατόπιν όλων των παραπάνω, και όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 του ν. 4858/21, ο Δήμος Χανίων, στον οποίο έχει γίνει παραχώρηση προς χρήση του συνόλου του χαρακτηρισμένου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο φρουρίου Ιτζεδίν, και έχει δεσμευθεί να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες αποκατάστασης, με την υποχρέωση να συντηρεί, να επισκευάζει και να καλύπτει κάθε ανεξαιρέτως δαπάνη που αφορά στο μνημείο, θα πρέπει να λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα.

Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού είναι πάντοτε στη διάθεση των εμπλεκόμενων φορέων, και συνδράμουν εντός των αρμοδιοτήτων τους για την προστασία των μνημείων ανά την επικράτεια. Γιατί κοινός στόχων όλων μας είναι η απόδοση του Φρουρίου Ιτζεδίν και της ιστορίας του στους πολίτες.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Πίνακας Αποδεκτών:

1. Βουλευτή κ. Μανώλη Συντυχάκη
2. Βουλευτή κ. Γιάννη Δελή
3. Βουλευτή κα Σεμίνα Διγενή
4. Βουλευτή κα Μαρία Κομνηνάκα
5. Υπουργείο Εσωτερικών

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΜΤΕ
3. ΔΠΑΝΣΜ
4. ΥΝΜΤΕ Κρήτης